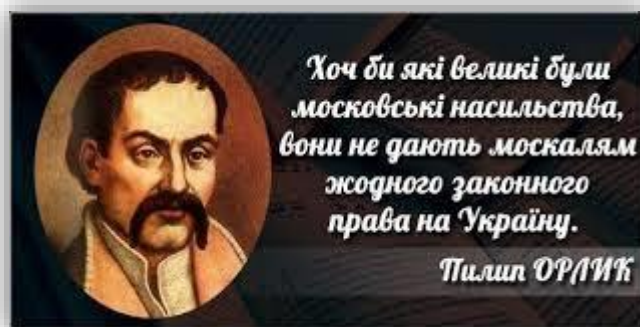

Конституція Пилипа Орлика – перша українська конституція

Рекомендаційний бібліографічний список літератури

Перша українська конституція була прийнята на зборах козацтва біля містечка Тягина на правому березі річки Дністер 5 квітня 1710 року. Повна назва цього документа — «Договір та Встановлення прав і вольностей Війська Запорозького та всього вільного народу Малоросійського між Ясновельможним гетьманом Пилипом Орликом та між Генеральною старшиною, полковниками, а також названим Військом Запорозьким, що за давнім звичаєм і за військовими правилами схвалені обома сторонами вільним голосуванням і скріплені найяснішим гетьманом урочистою присягою».

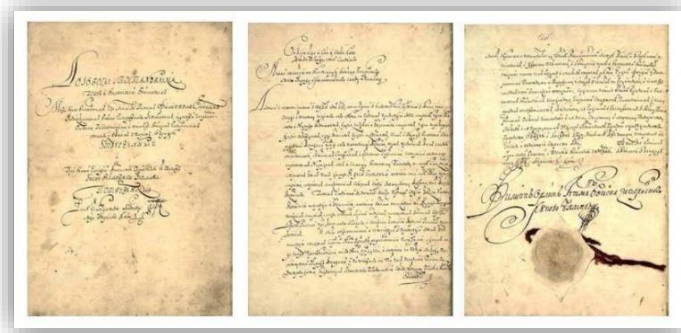
Конституція Пилипа Орлика — скорочена назва документу, що визначав права і обов'язки обраного гетьмана. Ще її інколи називають Бендерською конституцією тому що вона була прийнята українським козацтвом саме біля містечка Тягина на правому березі річки Дністер, а турецька назва цього містечка — Бендери, нині це територія Молдови.

Реальної сили Конституція Пилипа Орлика так і не набула, оскільки складалася вона на чужині та її укладачі не мали змоги повернутися в країну. Але в історії вона залишилася як оригінальна правова пам'ятка, яка вперше в Європі обґрунтовує можливість існування парламентської демократичної республіки.

Оригінал першої сторінки Конституції зберігається в Національному архіві Швеції. Остання сторінка україномовного документу — у Російському державному архіві давніх актів (м. Москва) із оригінальним підписом Пилипа Орлика та печаткою Війська Запорозького.

Прогресивне людство зберігає пам'ять про Пилипа Орлика, насамперед, як про автора першої в історії людства конституції демократичного суспільства.

Джерело: <https://pon.org.ua/novyny/1246-konstituciya-pilipa-orlika-persha-konstituciya-u.html>

Література

1. Крупницький, Б. Гетьман Пилип Орлик (1672—1742). Його життя і доля [Текст] / Б. Крупницький. — Репр. відтворення із видання «Дніпрова хвиля» 1956. — Київ : Дніпро, 1991. — 80 с.
2. Пилип Орлик (1672—1742) — гетьман України, творець її першої конституції [Текст] // Сто найвідоміших українців [Текст] / М. Гнатюк [та ін.]. — Вид. 2-е, випр. і допов. — Київ : Книжковий дім «Орфей», 2002. — С. 141—146.
3. Пилип Орлик (1672—1742) [Текст] // Україна — єдина країна. Традиції, обряди, побут. Пам'ятки України. Люди, що змінили Україну. — Київ : Видавництво Глорія, 2016. — С. 231.
4. Пилип Степанович Орлик [Текст] // Гетьмани й козацькі отамани / уклад. І. Ю. Левашова. — Київ : ТОВ «Видавництво Глорія», 2014. — С. 303—319.
5. Сергійчук, В. Пилип Орлик: «Нехай Московщина назавше виведе із нашої землі своє військо» [Текст] / В. Сергійчук // Голос України. — 2018. — 8 серп. — С. 10.
6. Трофимук, М. Єдина православна віра під послухом найсвятішого апостольського Константинопольського престолу [Текст] : [доказом самостійності Київської митрополії була Перша Конституція України «Конституція Пилипа Орлика»] / М. Трофимук // Голос України. — 2018. — 9 жовт. — С. 4.
7. Шевцова, С. Конституція Пилипа Орлика. Повернення через 311 років [Текст] / С. Шевцова // Урядовий кур'єр. — 2021. — 13 серп. — С. 2.